

De groene wetgeving toegelicht

Deel 1: begripsbepalingen

Vanouds is er bij de lezers van ons vakblad Dier en Milieu belangstelling voor de groene wetgeving. Deze wetgeving is op sommige punten complex en leidt voortdurend tot verschillende inzichten. Enerzijds hoort dat nu eenmaal bij toezicht en handhaving, vervolging en rechtspraak, maar anderzijds hebben handhavers en juristen behoefte aan goede informatie om de wet- en regelgeving te kunnen controleren en indien nodig handhavend op te treden. Het vakblad Dier en Milieu wil daar een bijdrage aan leveren. De redactie vond het daarom nuttig om steeds een onderdeel van deze wetgeving te laten bespreken. In dit nummer willen we een begin maken met wat begripsbepalingen van de Flora- en faunawet. Verwacht geen uitgebreide juridische uiteenzetting waarin alles aan de orde komt. Ik wil wat praktische zaken noemen waaraan de man of vrouw in het veld behoefte heeft en omdat ik de wijsheid niet in pacht heb sta ik open voor correcties of aanvullingen van de lezer!

Flora- en faunawet

En van de 'centrale' groene wetten is de Flora- en faunawet. Een wet die op 1 april 2002 in werking trad en de toenmalige Jachtwet, Vogelwet 1936, Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet verving. Of de handhavers zaten te wachten op deze wet durf ik te betwijfelen. Immers de 'oude' Jacht- en Vogelwet waren voldoende duidelijk om op te treden. Ze waren vooral minder vatbaar voor tweërlei interpretatie dan nu het geval is. Na bijna zeven jaren ervaring met deze wet kunnen we gerust vaststellen dat het in de praktijk van opspo-

ring, vervolging en rechtspraak meer verwarring dan duidelijkheid heeft gebracht. Wat dat betreft is het van harte te hopen dat de wetgever een grondige reparatie van deze wet zal uitvoeren en daarbij de handhavers (politie en Boa's) maar ook juristen van het Functioneel Parket zal betrekken.

Doel van de Flora- en faunawet

Maar goed de Flora- en faunawet is een feit en we zullen het er als handhavers mee moeten doen.

Laten we eens beginnen met samen te vatten wat deze wet regelt.

Waar de Natuurbeschermingswet 1998 zich richt op de bescherming van gebieden, waarin dier- en plantensoorten bescherming moeten vinden, richt de Flora- en faunawet zich op de bescherming van de dier- en plantensoorten zelf. Daarom vinden we in de Flora- en faunawet algemene verbodsbepalingen die handelingen met beschermde dier- en plantensoorten (zowel inheems als uitheems) verbieden. De wet regelt echter ook verschillende mogelijkheden waarbij deze beschermde soorten mogen worden gevangen of zelfs gedood. Denk aan de uitgebreide titel over jacht, de paragraaf met bijbehorende besluiten over beheer- en schadebestrijding, het Besluit en de Regeling over vrijstellingen, onthefingen en vergunningen.

Algemene bepalingen

In hoofdstuk 1 van deze wet staan algemene bepalingen. De wetgever heeft daar verschillende begrippen opgesomd die in allerlei bepalingen verderop in de wet terug komen. Iedere rechter zal altijd terug keren naar hoofdstuk 1 om te lezen: 'wat verstaat de wetgever onder...'. Daarom zijn de artikelen 1 en 2 van de Flora- en faunawet heel belangrijke artikelen.

*We vinden in de Flora- en faunawet algemene verbodsbepalingen die handelingen met beschermde dier- en plantensoorten (zowel inheems als uitheems) verbieden.
(foto: A. Bosscha)*

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van de dier- en plantensoorten zelf.

Wat is jagen?

Ik zal één voorbeeld noemen. De wetgever zegt in artikel 1 lid 1 van de wet over 'jagen' dat dit is: *bemachtigen, doden of het met het oog daarop opsporen van wild alsmede het doen van pogingen daartoe.*

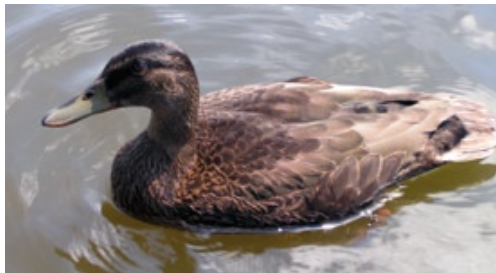
Met deze begripsbepaling kan iedere toezicht- houder, opsporingsambtenaar of jurist weten dat het doden van een wilde eend met bijvoorbeeld een jachtgeweer in principe ALTIJD jagen is, ongeacht allerlei andere bepalingen omtrent de wilde eend. Waarom? Omdat de wetgever zegt dat het bemachten, doden of met het oog daarop opsporen van wild 'jagen' is. Ik schreef 'in principe altijd'. Uit feiten en omstandigheden zal toch iets moeten blijken van het oogmerk van de persoon die deze handeling verricht, alsmede het verband waarbinnen de handeling is verricht.

Ik bedoel dit: was de persoon die het jachtgeweer hanteerde aan het jagen? Was deze persoon als grondgebruiker bezig met schadebestrijding? (Het doden van wild in het kader van schadebestrijding blijft jagen!)

Wanneer u met een mobiele kraan over een eenden- nest rijdt en daarbij het moederdier doodt zal de rechter u vermoedelijk niet veroordelen voor 'jagen' in strijd met.... De rechter zal u dan wel, bij bewezen opzet of verwijtbare schuld, veroordelen voor artikel 9 van de wet. Immers u heeft een beschermde inheemse diersoort gedood. Het is opvallend dat de term 'met het oog daarop op te sporen' ook in artikel 9 van de wet wordt genoemd.

Waar staat het in de wet?

Waaruit leiden we dit onderscheid nu af? U zult mogelijk zeggen: 'uit artikel 1 lid 1 van de wet kan toch gewoon worden afgeleid 'het doden van wild = jagen'? Punt! Waarom zijn dan de omstandigheden van belang bij de beoordeling of het doden van bijvoorbeeld de wilde eend valt onder 'jagen' of dit valt onder de algemene verbodsbepaling van artikel 9 van de wet? We moeten altijd goed lezen: a. Wat

zegt de wetgever? (letter van de wet) b. Wat bedoelt de wetgever? (geest van de wet) Dan is van belang waar de wetgever de bepaling heeft ondergebracht in de wet en met welke bedoeling?

In de Flora- en faunawet is een afzonderlijke titel gewijd aan de jacht. Alles wat te maken heeft met jacht is in die titel geregeld. (Er zijn ook besluiten en regelingen die verschillende zaken over de jacht verder uitwerken, maar ik beperk mij hier even tot de wettekst) Er is in de Flora- en faunawet ook een afzonderlijke paragraaf gewijd aan beheer en schadebestrijding. Wanneer iemand dus binnen dat verband een wildsoort doodt is die persoon aan het jagen, zoals de wetgever in artikel 1 lid 1 van de wet stelt. Maar wordt een wilde eend gedood omdat iemand met een mobiele kraan (of op wat voor andere manier dan ook) opzettelijk of met verwijtbare schuld dat doet, dan is deze persoon niet bezig met de jacht of met schadebestrijding en 'valt' hij dus niet onder de bepalingen van de titel jacht of de paragraaf beheer en schadebestrijding maar onder de algemene verbodsbepalingen.

Wie is er dan gerechtigd tot jagen?

Dat brengt ons vanzelf bij de vraag wie er dan gerechtigd is tot jagen? Wie heeft dat voorrecht om straffeloos een beschermde inheemse diersoort te mogen doden en onder welke voorwaarden moet dat dan gebeuren? Daar hoop ik in het volgende nummer verder op in te gaan.

Tekst:

Henri.madern@hollands-midden.politie.nl, Alphen ad Rijn, tel.0172-484626 / 0655-823185.

Het doden van een wilde eend met bijvoorbeeld een jachtgeweer is in principe ALTIJD jagen, ongeacht allerlei andere bepalingen omtrent de wilde eend.

Wie heeft het "voorrecht" om straffeloos een beschermde inheemse diersoort te mogen doden.